

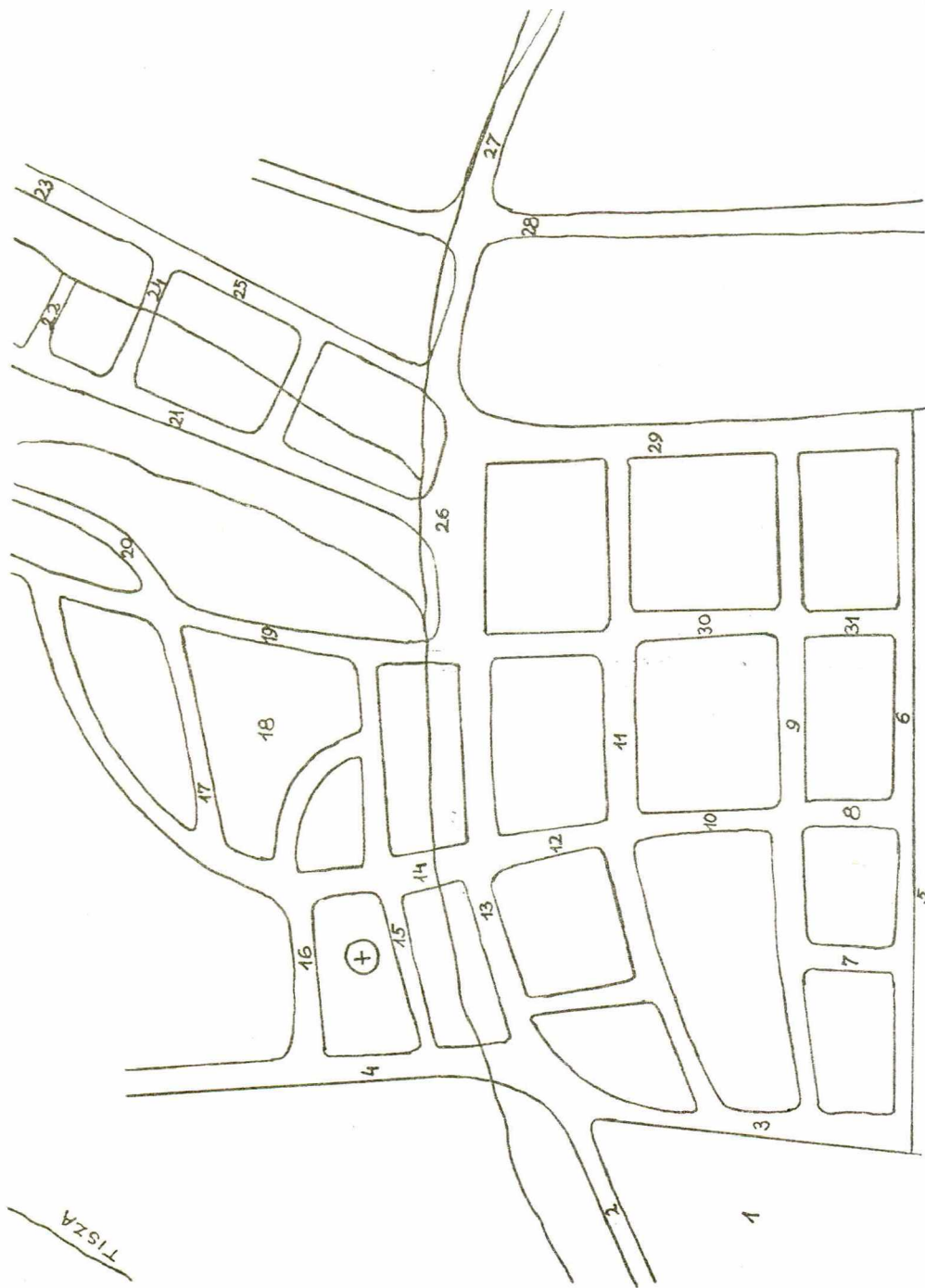
V I S K H E L Y N E V E I

A volt Máramaros vármegye huszti járásában, ma a Szovjet-unió ukrainai szövetségi köztársaságának Kárpátokon túli területén fekszik Visk (Viskovo) község 1891-ben 4054, 1910-ben 4839 magyar és kárpátukrán lakossal (Pallas és Révai Lexikon). Helyneveiről megjelent egy betűrendes fölsorolás, térkép nélkül (B. GÁBOR ZSUZSA, Visk magyar lakosainak történeti és mai családnevei. Bp., 1975. Magyar Személynévi Adattárak. 5. sz. 6—7), amelynél azonban most lényegesen gazdagabb, s térképmelléletekkel ellátott adattárat sikerült összeállítani. A mégis előforduló hiányosságokat magyarázza az a tény, hogy az adatok nagyrészt emlékezetből kerültek csupán felidézésre, ellenőrzésre lehetőség nem nyílt.

A domborzati viszonyok és a művelési ágak jelölésére a szokásos rövidítési jeleket használom, amelyek megtalálhatók minden nagyobb helynévgyűjteményben.

A/ B e l t e r ü l e t

1. Kovács-kert Fr, volt tulajdonosáról, ma beépült
2. Pacal-víg Fr, itt volt a vágóhíd
3. Gyár ucca U, 1945-i feldolgozó üzem működött az utca végében
4. Fórásvíz ucca U, a Forrásvízhez vezet
5. Krüzsej-kert Fr, régen a Krüzsely családé volt
6. Temető ucca U, a református temető mellett fekszik
7. Kovács sikátor U, egyik ott lakó család nevééről
8. Temető sikátor U, a temetőhöz vezet
9. Hátsó ucca U, a központtól távolabb esik
10. Iskola sikátor: Hánka sikátor U, itt az iskola, s egyik lakója nevééről
11. Nagy ucca U, szélesebb, hosszú utca
12. Ujlaki sikátor U, egyik ott lakó családnevééről
13. Part ucca U, a patak partjával párhuzamos
14. Nagy-hídi sikátor: Templom sikátor U, a patak hídján megy keresztül, s majdnem a templomhoz vezet
15. Templom ucca U, itt a templom
16. Kis-szer U, a falu egyik ősi magja, falurész is
17. Szirmaj sikátor, U, egyik itt lakó család nevééről
18. Szirmaj-kert Fr, a Szirmai család tulajdona volt
19. Nagy-szer U, a falu másik ősi része, falurész is
20. Andrusz-tó ucca U, a tó a Holt-Tisza egyik ága volt, feltöltődött, az Andrusz család építkezett itt először
21. Velence U, két patak között fekvő falurész, sokszor kerül víz alá
22. Zugó-malom U, az utca végén vízimalom működött
23. Cigány-víg U, az utca végén van a cigánytelep
24. Becske sikátor U, három ház állt benne, mindegyik a Becske családé volt

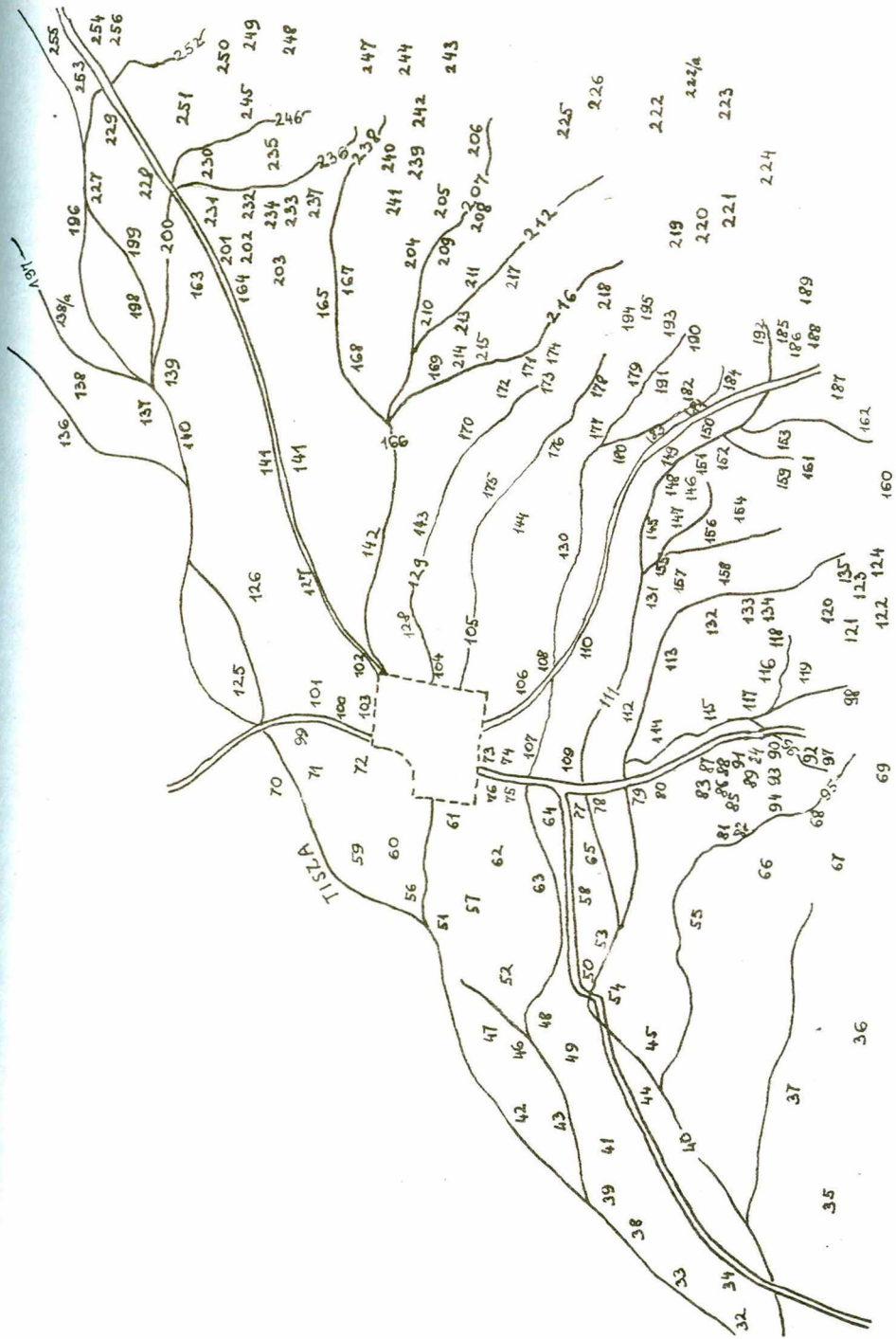

25. Kandikó U, a Kandikó-patakkal párhuzamos utca, s a nép azt tartja, hogy lakói árvízkor csak „kandikáltak” ablakaikból, innen kapta a nevét
26. Piac Tér, valamikor Visk vásárjoggal rendelkező szabad királyi város volt, s itt tartották a nagyvásárokat is
27. Orosz-víg U, a XIX. században itt megtelepedett kárpátukránokról
28. Gálát ucca U, az itt lakó Gál csdádról
29. Rákas ucca U
30. Horvát sikátor U, a sarkon lakó Horváth családról
31. Jöres sikátor U, a Jörös család portája innen nyílt

B/ Kü l t e r ü l e t

32. Huszti-láz S, sz, régebben legelő és kaszáló
33. Szeklencei-szállásoknál S, sz, a Tisza északi partján a nagyobb gazdák gazdasági épületeket, szállásokat építettek, de ma már ezek nincsenek meg
34. Sziget S, sz, régen a Tisza, a Veléti-patak és a Holt-Tisza vette körül, az utóbbi azonban már föltöltődött, s így nem sziget
35. Veléti-hegy farka Ds, e
36. Veléti-hegy H, e
37. Veléti-hegy ajja Ds, sz, a hagyomány szerint Huszt várát építő olasz mesterek telepedtek itt meg, s a nevet is ők adták a hegynek
38. Cébej-fizes D, sz, régen a Cébely családé volt
39. Német-fizes S, sz
40. Magyarus-patak P
41. Enyer szike S, sz, ma jó termőföld, régen mocsaras lehetett
42. Rohadi-fizes S, sz, a 43. része, a Tisza sokszor elöntötte
43. Rohadi S, sz, régebben mocsaras lehetett
44. Malom-kert S, sz, a Marangas-patakon vízimalom állt, s ehhez tartozó bekerített földterület volt
45. Saján-mező: Saján-rít S, r, vizenyős kaszáló ma is, a patakok tavaszonként elárasztják, szántónak nem alkalmas
46. Tamás-mező: Tamás-fizes S, sz, Mezei Tamás kompja itt volt a mező szélén
47. Gödnér-fizes S, sz, a gödnér a gödény nyelvjárási alakja itt
48. Ílestű S, sz, a Dombász-parti-patak és a Dohányasi-holt-Tisza mellett
49. Dombász-part sz
50. Hadi-mező sz, a hagyomány szerint 1717(?) -ben a tatárok felett itt győzelmet arattak a magyarok; azt tartják, hogy régen település is volt ezen a helyen, de lakóiról semmit sem tudnak
51. Dohányas-part sz, az 52. része, a Tisza gyakran megrongálta
52. Dohányas S, sz, az egyik legjobb minőségű föld, a nyomásrendszer idején „kulcsjog” alapján itt mérték ki a dohányföldeket
53. Kőres-rít S, r, talán a Magyarás-patak kőrisfa ligeteiről
54. Kőres-ríti-borkút F, szénsavas ásványvízforrás
55. Magyarús S, r
56. Laki malmánál S, sz, a Tiszán álló malom mellett
57. Köles-mező sz, régen kölesföldeknek osztották ki
58. Kis Bacsi ergéje S, r, az erge vizenyős, tocsogós kaszáló
59. Kis-fizes S, sz
60. Krüzsej-fizes S, sz, a Krüzszely családé volt
61. Görbe-part: Görbe-partnál S, sz, itt kanyarodik a patak
62. Búza-mező S, sz, igen jó föld
63. Tövises sz, a köves részeket kőkénybobotrok borítják

64. Kőhídi-árokknál S, r, a Rákas-patakon felépített kőhíd mellett van
65. Lator-szállásnál S, r, valamikor a Lator családnak volt szállása itt
66. Dömeccs-lapáj S, r, a Dömeccs családé volt
67. Magyarús-hegy D, e
68. Magyarús-lapáj S, e
69. Hármass-csucsok: Hármass-határ-hegy H, az Avass-hegység egyik legmagasabb pontja; Szatmár, Ugocsa és Máramaros régi vármegyék itt találkoztak
70. Túlsó-gódnér S, sz, a Tisza túlsó (északi) partján fekszik
71. Juhos-fizes, S, sz
72. Főrásviznél S, sz
73. Temető-kert ajja S, sz, a református temető mellett fekszik
74. Gacsi-tó S, sz, régebben kisebb tavacska volt, de már feltöltődött; a gacsi a kacsá nyelvjárás nevének
75. Kutnál S, sz
76. Két-út köze S, sz, a sajáni és a görbeparti út között
77. Bujdosó S, r, e, vízenyős, mocsaras terület; a hagyomány szerint az első tatárjárás idején itt bújtak el az emberek; akkor még erdő volt az egész
78. Rab-láz S, r, valószínűleg a Rab családról, de a hagyomány azt tartja, hogy az 1717-es győzelem után foglyul ejtetteket tartották itt
79. Munkás-láz S, r, valószínűleg a Munkás családnévről
80. Hidaknál S, r, a Sajáni út három patakújja mellett fekszik
81. Görce ajja S, r
82. Néma higgya Hid, Néma József építtette, akinek itt volt a földje és a szállása
83. Görce D, e, a Saján-hegy egyik nyúlványa
84. Szabó-láz S, gy
85. Görce-főráss F
86. Becske-láz S, gy, a Becske családé volt
87. Saján-völgy Vö, r, gy
88. Első Saján-hegy H, e
89. Szabó-Görce Ds, e
90. Második Saján-hegy H, e
91. Saján-borkút F
92. Sajáni-belső-borkút F
93. Guda-göder Vö, r, gy, a göder olyan völgy, amelynek nincs kijárata, inkább katlan
94. Marangass-völgy Vö, r, gy
95. Marangass-patak P
96. Bányá-patak P
97. Ernyeji-láz S, gy, az Ernyeji családé volt, szállást is építettek ide
98. Széless-láz S, gy, a Saján-völgy kiszélesedett része
99. Rí-fizes S, sz, a híd megépítéséig itt járt a rév
100. Andrusz-tó S, sz, a Holt-Tisza medre volt, de feltöltődött
101. Kis-gódnér S, sz
102. Farkas-vápa S, sz, valaha folyó- vagy patakmeder volt, de kiszáradt, feltöltődött, néha azért most is megáll rajta a víz
103. Peres-rít S, gy
104. Zugónál: Zugó-malomnál S, sz, a malom mellett fekszik
105. Ország-lázi-patak P
106. Kis-macsár S, r, régen mocsaras terület volt, de a patakot már szabályozták, most kaszáló
107. Gonoszidó S, r
108. Téglahidnál S, r, a patakon téglából épült híd volt

109. Mé-kert S, r, valamikor méhes állt itt
110. Szénégető S, r, régen erdő volt, ahol szemet égettek
111. Kolom-patak P
112. Bacsin-láz S, r
113. Mónár-domb D, gy
114. Finnyó S, r, gy
115. Finnyó-göder Vö, gy
116. Kis-Cserep-hegy H, e, lemezes gránitlapok látszanak ki a hegyből
117. Cserep-vögy Vö, e
118. Ponc-vögy Vö, gy, a Pönczcsaládé volt
119. Kis-Kovács-vögy Vö, e, a Kovács családé volt
120. Nagy-Cserep-hegy H, e
121. Kis-Kübler H, e
122. Kruják H, e
123. Dijós-láz Fennsík, e, régen hegyi legelő volt, sok diófával
124. Nagy-Kübler H, e
125. Bustiházi-fizes S, sz, Bustyaháza határával szomszédos
126. Hánka-fizes S, sz, régen a Hánka családé volt
127. Hideg-fórás-vápa S, sz, r
128. Rekettyés S, r, régen mocsaras, rekettyebokros terület volt
129. Rekettyés-patak P
130. Kracalín S, r
131. Kolom-pataknál S, r
132. Vágó-vögy alatt S, r
133. Vágó-vögy S, gy, sz
134. Ponc-él D, gy, az él meredek oldalú dombot jelent két völgy közt
135. Zsendejes Ds, e, régen az itteni bükkfákából zsindelyt készítettek
136. Talabor P
137. Fűrész-fizes S, sz, valószínűleg a Talabor fűrészmalmairól
138. Palkó-fizes S, sz
- 138/a. Lucska-fizes S, sz
139. Macska-fizes S, sz
140. Berec-fizes S, sz, a Berecz családé volt
141. Kelő-vápa S, sz
142. Rekettyés-hidnál S, sz, r
143. Fekete-tó S, sz, régen tó volt, de feltöltődött
144. Kopaci D, parlag, köves, kopár domb
145. Sznőke ajja S, r
146. Sznőke D, gy
147. Sznőke-fórás F
148. Rákas-malom-kert S, gy, a Rákason levő malomhoz tartozott
149. Rákas-vögy előtt S, r
150. Rákas-vögy Vö, gy, r
151. Csákaj-göder Vö, gy
152. Sáros-hát D, gy, a hát két völgy közötti laposabb kiemelkedés
153. Sáros-vögy Vö, r, gy, sok forrás ered benne, s ez sárossá teszi
154. Farkas-hát D, gy, régen sok farkas tanyázott itt
155. Villa-vögy előtt S, r, gy
156. Villa-vögy Vö, r, gy, kétfelé ágazó völgy
157. Tüne-hát D, gy
158. Vágó-él D, gy
159. Lapas : Lapas-hegy H, gy, e
160. Szádagas Ds, e, a szádag a szilfa nyelvjárási neve
161. Éger-hát D, e, sok az égerfa
162. Éger-vögy Vö, e

163. Nagy-fizes S, sz
 164. Szilvási-kutnál S, sz
 165. Pockafás S, sz, pockafa a vadkörtefa nyelvjárási neve
 166. Szilvás-patak P
 167. Szilvás S, sz, elvadult szilvafák ligetesen találhatóak benne, régi település nyomai is föllelhetők
 168. Rípás-láz S, l, főleg juhlegelő
 169. Zsigó-rít S, r, a Zsigó családé volt
 170. Sójom-kű ajja S, r
 171. Sójom-kű Szikla a Luci tetején
 172. Sójom-kű-fórák F
 173. Szirmaj-csere Ds, parlag, köves, sziklás, cserjés
 174. Luci D, gy, e, egyik oldala lucfenyőkkel van benőve
 175. Csörszi D, gy
 176. Lágycs-láz Vö, gy, ingoványos talajú
 177. Nyulász Do, gy
 178. Bürbüsi D, parlag, sziklás, cserjés hely, a hagyomány szerint régen valamilyen erősség, vár volt itt, de már semmi nyoma nincs
 179. Nyulászi-borkut F
 180. Kóró-hát D, r, gy, erdő volt régen, majd szántani próbálták, de nem volt jó föld, „málét vetettek bele, de csak kóró nőtt”
 181. Lapas-hát D, e
 182. Kovács-vögy Vö, l
 183. Kovács-vögyi-borkut F
 184. Kovács-vögyi-felső-borkut F
 185. Hegyes-hegy ajja Do, gy
 186. Hegyes-hegy H, e
 187. Antal-láz Fs, l, hegyi legelő
 188. Dzsámány H, l, hegyi legelő
 189. Fejes-láz Fs, e, legelő volt régen, de az erdő benőtte
 190. Fehér-főd-domb D, e, festésre használt, kaolintartalmú, úgynevezett „budaiföld” található itt, a legterméketlenebb terület
 191. Fehér-főd-domb ajja Do, r
 192. Miklós-vögy Vö, e
 193. Alsó-borkut-vögy Vö, gy
 194. Ország-láz S, r, l
 195. Nyulászi-felső-borkut F
 196. Lőke-fizes S, sz, a Lőke családé volt
 197. Hideg-víz P, sok hidegvizű forrás táplálja
 198. Takács-fizes S, sz
 199. Lassu-szugaj S, sz, a Lassu családé volt, a szugaj nyelvjárási alakja a zug, zugoly szónak
 200. Köves-járó Atjáró a patakon
 201. Kúpallónál S, sz, a Marangas-patakon átmenő gyalogjáró mellett
 202. Vár-hegyi-útnál S, sz
 203. Gergej-rít S, r
 204. Nagy-técsi-vögy-előtt S, r
 205. Nagy-técsi-vögy Vö, gy
 206. Nagy-técsi-vögyi-borkut F
 207. Nagy-técsi-vögyi-patak P
 208. Kis-técsi-hát D, gy
 209. Kis-técsi-vögyi-borkut F
 210. Kis-técsi-vögy-előtt S, r
 211. Kis-técsi-vögy Vö, gy
 212. Kis-técsi-vögyi-patak P

213. Hegedüs-láz Fs, l
 214. Sütő-vőgyi-pataknál S, r
 215. Sütő-vőgy Vö, gy
 216. Sütő-vőgyi-patak P
 217. Gerenygyes : Grenygyes Ds, l, cserjés, bokros, hepehupás rész
 218. Törís Ds, gy, az 1920-as években nagy „erdőtörés” volt, azután telepítették be gyümölcsfákkal
 219. Magas-hát D, l, még nem hegy, de a legmagasabb domb
 220. Kis-Rákas D, e
 221. Dobaj-láz Fs, l, a Dobai családé volt
 222. Mándrik-él D, e, a Mándrik családnévről
 222/a. Fodor-csonkás Ds, gy
 223. Lőrinc-vőgy Vö, e
 224. Szél-hegy H, e, nyáron erről jönnek a viharok
 225. Lassu-láz Fs, l, hegyi legelő
 226. Fekete-hegy H, e, komor, sötét a színe
 227. Bodzás S, sz, kiirthatatlan gyalogbodza borítja
 228. Sinka S, sz
 229. Kotlok-vápa S, sz
 230. Finnyes-hát Ds, r
 231. Finnyes-hát ajja S, r
 232. Orbán-rít S, r
 233. Kecske-hát D, r, a domb alakja kecskére emlékeztet
 234. Kecske-hát ajja S, r
 235. Bánya-vőgy Vö, e, azt tartják, hogy a XVI—XVII. században arany és ezüsbányák voltak itt
 236. Bánya-patak P
 237. Felső-borku-vőgy Vö, gy
 238. Felső-borkut-vőgyi-patak P
 239. Vár-hegy H, e, valaha valóban vár állt a tetején, amely a sószállítás útját biztosította, de miután a Tisza új medret vágott magának, a vár elvesztette jelentőségét; a néphit szerint a vár úgy pusztult el, hogy a várkapitány versenyre akart kelni Istennel, s vihar idején a kardját villogtatta, ágyút süttetett el, míg egy villám kettéhasította a hegyet, s a vár a kapitánnyal együtt elsüllyedt a szakadékban; a vár alapjai még föllelhetők
 240. Vár-hegyi-borkut F
 241. Vár-hegy ajja Ds, gy, r
 242. Vár-hegy-megett Ds, gy, r
 243. Marangas H, e
 244. Marangas-lapáj S, e
 245. Marangas-vőgy Vö, e
 246. Marangas-patak P
 247. Sós-csonkás Ds, gy
 248. Fenes-hegy H, e
 249. Fenes-hát Fs, gy
 250. Fenes gy
 251. Fenes ajja Do, r
 252. Fenes-patak P
 253. Hanygyás S, sz, sok a feketehangyaboly
 254. Micsó S, sz, r, e
 255. Kú-domb S, sz, közepén mesterséges kődomb emelkedik
 256. Homokbánya Do, e, leszakadt hegyoldal, ahonnan homokot hordtak

ÍGYÁRTÓ JUDIT